

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Гузенко В.В., канд. техн. наук, ст. викл.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Підготовка фахівця неможлива без набуття студентами професійного закладу вищої освіти певного досвіду роботи на підприємствах виробничого характеру.

При цьому практична підготовка студентів є обов'язковим компонентом професійної підготовки, а її проходження необхідне для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня і має на меті набуття студентами технічного спрямування професійних умінь і навичок. Виробнича практика займає приблизно 20–25% всього навчального часу. При цьому ефективність практики забезпечується зв'язками між закладом вищої освіти та відповідним закладом для проведення практики – господарством, підприємством, фірмою, виробничим відділом, приватним об'єктом тощо.

Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення під час отримання необхідного обсягу практичних знань і умінь відповідно до різних кваліфікаційних рівнів, які студенти отримують в тому чи іншому навчальному закладі: кваліфікований працівник → молодший спеціаліст → бакалавр → фахівець → магістр.

Дидактичні проблеми організації і змісту практики студентів пов'язані з тим, що будь-яка система навчання не відтворює, навіть в навчальних майстернях і лабораторіях, усього розмаїття обладнання, технологічних процесів, виробничих ситуацій реального підприємства.

Основною метою виробничої практики є набуття професійного досвіду. Це передбачає знайомство з діяльністю організацій, їх структурою, системою нормативів, вивчення функцій підприємства, збір необхідної інформації для наукових досліджень, статей, курсових та дипломних робіт. Практика передбачає самостійну роботу студентів і орієнтує на поліпшення практичних навичок.

Програма виробничої практичної підготовки майбутніх фахівців повинна складатися з урахуванням таких принципів:

а) комплексність – передбачає різноманіття трудових операцій, виробничих технологій, що дають можливість формувати широке коло професійних умінь і навичок на рівні сучасного виробництва;

б) мобільність – передбачає залучення студентів до такої діяльності, яка б давала можливість виконувати різноманітні види робіт, пов'язаних як зі спеціальністю, так і з суміжними професіями;

в) конкурентоспроможність – продукція, що виробляється під час практики, повинна користуватися попитом на ринку, «бути естетично привабливою для споживачів»;

г) технологічність – припускає, що під час практики студенти знайомляться з сучасними технологіями виробництва, новітнім професійним обладнанням, освоюють сучасні способи технологічних операцій загальної технології виробництва;

д) безпека – під час практики студентів необхідно направляти на дотримання правил санітарії та гігієни, безпеки життєдіяльності, техніки безпеки, наукової організації праці.

Виробнича практика зазвичай проводиться, як правило, в об'єктах виробничого характеру на основі договорів, що укладаються між освітнім закладом та цими організаціями.

Тому керівники практики від навчальних закладів мають:

- встановлювати зв'язок з керівниками практики від організації і спільно з ними складати робочу програму проведення практики;

- розробити тематику індивідуальних завдань;

- брати участь в розподілі студентів за робочими місцями або переміщення їх за видами робіт;

- здійснювати контроль за правильністю використання навантаження на студента в період практики.

Практична підготовка фахівців повинна бути ефективною, враховувати всі тенденції світового розвитку в комплексі із системою освіти.

Для підвищення ефективності практичної підготовки студента можна запропонувати такі дії з боку керівників практики:

1. Спільний контроль обох сторін практики. Створення документів, що підтверджують відвідування підприємства; введення обліку виконаної роботи та одержаних знань наприкінці кожного дня; спільна робота викладачів і практичних наставників від підприємства.

2. Створення нових місць і фінансовий облік кадрів, що займаються навчанням практикуючих студентів. На сьогодні на підприємствах відсутня посадова особа, яка б відповідала за студентів-стажистів та їх навчання на виробництві. У разі появи працівника-наставника контроль за практикантами буде більш конкретний, а стажування ефективнішим. Структура управління студентами в організації спроститься, а наставники зможуть дати більше знань, якщо не будуть відволікатися на поточну роботу.

3. Створення єдиної бази рейтингової системи. Мета такої бази полягає в об'єднанні всіх даних щодо студента, які автоматично можуть формуватися в резюме після закінчення ним навчання.